

XIII ÉVF. * SZAM 126
CIJ—Kolozsvár, 1930
junius 11 Szerda
5690 ÉV - SZIVAN 15

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-
utea) 10. szám. Telefon: 9-77.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 "
Negyedévre 320 "
Egy hónapra 110 "

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.

Hirdetések tarifa szerint
vétnek fel.

Az Új Kelet
és bánati
Cikkeink ut
forrás meg
Kéziratokat
és megőrzésük

Ramsetter Robert
BUDAPEST

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ma délre várják Maniu Gyula miniszterelnökké való kinevezését

Károly király kedden délután a pénzügyminisztérium osztályvezetőitől kért jelentést a gazdasági problémákról

Valószínűleg tiszta nemzeti-parasztpárti kormány alakul. Mária királyné néhány nap múlva hazaérkezik. Miklós herceg lett a szárazföldi, tengeri és légi haderők főparancsnoka. Averescu és Lupu is Maniut ajánlották miniszterelnökké

Nem hívták haza Titulescut

Bucuresti-Bukarest, június 10. (Az Új Kelet tudósítójától.) A politikai életben látszólag teljes a szélesend. A mai nap eseménytelenül s izgalmas nélkül ért véget. Mindenki tisztában volt azzal, hogy Károly király ma még nem fog dönteni. Az új miniszterelnök designálását leghamarabb szerda délre várják a beavatottak. Eppen ezért a főváros közönsége kedden kevesebb érdeklődést mutatott az eseményekkel szemben. Anál izgatottabb volt az élet a pártklubokban és a politikai vezérek lakásain, ahol serényen készültek fel minden eshetőségre.

A nemzeti parasztpárt vezérlőbizottsága Vajda beteg-ágya körül

Amint már tegnapi számunkban jelentettük, Maniu Gyula hétfőn kétszer is audiencián volt Károly királlyal. A második királyi audiencia után a késő délutáni órákban egyenesen Vajda bukaresti lakására hajtatott, mert a volt belügyminiszter súlyos influenzában még most is kénytelen az ágat őrizni. Vajda lakásán csakhamar összegyűltek a nemzeti parasztpárt vezérlő bizottságának tagjai: Popovici, Junian, Mironescu, Mihalache, Voicu Nitescu, D. R. Ioanescu, Raducanu, Pan Halippa, Hatiegan Emil és Madgearu. Maniu informálta a párt vezérlő bizottságának tagjait két kihallgatásának eredményéről, azután megbeszéltek, hogy mik a legsürgősebb teendők, ha Maniu kapna megbízást kormányalakításra.

Szilárd a nemzeti parasztpárt egysége

Az utóbbi napok eseményei egyébként teljesen megszilárdították a nemzeti parasztpárt egységét. Amennyiben Maniu kap kormányalakításra megbízást, ami az összes kombinációk közül a legvalószínűbb, úgy az új kormányban Popovici, Madgearu, Junian, Mihalache és Mironescu feltétlenül helyet fognak foglalni. Maniu külön is hangsúlyozta a vezérlőbizottság értekezletén, hogy a király hó óhaja a gazdasági problémák kielégítő megoldása és a kormány jövő tevékenységének is ez fogja az alapját képezni.

Maniu első pohárköszöntője Károly királynak

A vezérlőbizottság értekezlete után a kormánypárt képviselői és szenátorai a Modern étteremben politikai vacsorára ültek össze, amelyen a párt vezérkara teljes számban vett részt. Az egyetlen pohárköszöntőt Maniu Gyula tartotta, aki poharát II. Károly király egészsé-

gére üritette. Maniu hangsúlyozta, hogy ez az első toaszt, amit az új király egészségére tart, de annál nagyobb örömmel és boldogsággal üriti most poharát II. Károlyra, mert ez az új király trónralépése Romániára nézve egy boldogabb korszak hajnalát jelenti. A párt képviselői és szenátorai a hajnali órákig maradtak együtt, majd elhatározták, hogy mindaddig, míg a válság megoldást nem nyer, estéről-estére megtartják a politikai vacsorát a Modern étteremben, ahol Maniu és a párt többi vezetői informálni fogják őket a krízis megoldásának minden újabb fázisáról. Kedden délelőtt nem történt említésreméltó esemény. II. Károly király Mironescu miniszterelnököt fogadta, aki-

Miért nem alakulhat koncentrációs kormány

II. Károly királynak, mint megirtuk, eltökélt szándéka, hogy a jelenlegi parlamentet nem oszlatja fel. Koncentrációs kormány pedig nem kormányozhat ezzel a parlamenttel. Ha fel is tennék, hogy az ország markáns és prominens személyiségeiből koncentrációs kormány alakulna, e kormánynak a jelenlegi többséggel való együttműködése nem

volna biztosítható, ami végeredményében megint csak új választásokra vezetne. E konsziderációk miatt Károly király környezetéből származó hírek szerint a király is azt a megoldást választja, hogy pártkormányt nevez ki, amelynek az elnöke csak Maniu Gyula lehet. E pártkormányban azonban az

Averescu tábornok is Maniut ajánlotta miniszterelnökké

A mai nap legnagyobb politikai szenzációja egyébként az, hogy Averescu tábornok Károly királlyal történt audienciája során szintén Maniut ajánlotta miniszterelnökké. Beavatott politikai körökben igen érdekesen magyarázzák Averescu tábornoknak ezt a meglepő lépését. Averescu jól látja, hogy a liberális párt felbomlóban van és számít arra, hogy a liberális diáksíndensek tömegesen fognak a néppárthoz csatlakozni. Pártja, amely az utóbbi években nem jelentett komoly tényezőt a helpolitikai életben, ilyenformán megerősödik és mint második kormányképes párt jöhet majd tekintetbe. Ehhez azonban idő kell és Averescu ezért helyesebbnek tartja, hogy mindaddig, míg az általa remélt politikai átrétegződés meg nem történik, ne vegyen részt semmilyen koncentrációban, nehogy időnek előtte „lejárja magát”. Averescu időt akar kapni arra, hogy pártkeretét megfelelően kiszélesítse és ezért ajánlotta olyan önzetlenül Maniut miniszterelnökké.

Averescu és Prezan tábornok marshall rangot kapnak

Egyébként Maniu és Averescu tábornok között a személyi kapcsolatok az utóbbi napokban jelentékenyen javultak. Averescu ha nem is lesz miniszter, eléri egyik legrégibb vágyát. Károly király a napokban marshalli rangra fogja emelni a tábornokot, ami az elérhető legmagasabb katonai grádus.

vel folyó ügyekről tárgyalt. A király kihallgatáson fogadta Pop-Osiesó kamarai és Bratu szenátuselnököket. Beavatott politikai körök véleménye szerint teljesen bizonyosra vehető, hogy Maniu fog kormányalakításra megbízást kapni, a megbízás pedig nem koncentrációs, hanem pártkormány megalkotására fog szólni.

Már nem kombinálják Gogát

Az utóbbi napokban Goga neve állandóan szóba került mint egyike azoknak, akik a koncentrációs kormányban helyet kapnak. Úgy látszik azonban, hogy Goga miniszterségéből nem lesz semmi. Erre vall legalább az a kijelentése, amit a néppárt vezetőinek tegnap esti értekezletén tett. Mialatt ugyanis a nemzeti parasztpárt parlamenti csoportja a Modern étteremben vacsorázott, addig az Averescu-párt vezetői a Luzitania étteremben ültek össze bankettre. Ezen a banketten kevésbé emelkedett volt a hangulat és Goga kijelentette, hogy álláspontra a tegnapi kormányával szemben eléggé ismeretes és nem hiszi, hogy álláspontra holnap kormányával szemben megváltozhatnak. A néppárt egyébként a hét folyamán összehívott ülést fog tartani.

Miért kellett Diamandinak távoznia

Páris, június 10. A Journal Diamandi párisi román követ távozásával kapcsolatban írott cikkében beavatott forrásból azt az információt kapta, hogy a Maniu-kormány uralomra kerülése idejében nem akarták leváltani a követet, mert a kormány dokumentálni akarta, hogy az éles politikai ellentétek ellenére is meghagyja Diamandit a követi állásban, hogy ezzel is dokumentálja, hogy az ország külpolitikájának irányításában az akkori kormányváltással irányváltás nem állott be. A Maniu-kormány a liberális Diamandival szemben erre az álláspontra helyezkedett, de most már más a helyzet Károly király trónralépése óta. Ez időponttól Diamandi nem képviselheti Romániát, amikor a liberálisok idején ő volt megbízva az akkor száműzetésben élt Károly szemmel tartásával.

Jules Sauerwein cikke a Matinban

Bucuresti-Bukarest, június 10. Hogy a külföldi sajtó mennyi figyelmet szentel a romániai eseményeknek, annak legjobb bizonyítéka, hogy a Matin politikai főszerkesztője Károly király hazatérésének hírére politikai szerkesztőjét, Jules Sauerweint repülőgépen Bukarestbe küldötte. Jules Sauerwein, a Matin munkatársa Bukarestből cikket írt lapjának, melyben megállapítja, hogy Károly király trónralépését egész Románia lakossága kitörő lelkesedéssel

Károly király kedd délután a gazdasági válság megoldásáról tárgyalt

Bucuresti-Bukarest, június 10. (Az Uj Kelet tudósítójától). II. Károly király két napos uralma már is mutatja, hogy az uralkodónak sokkal fontosabb a gazdasági válság leküzdése, mint a politikai krízis megoldása. A politikai válságból való kibontakozás is, ugylát-szik, azért huzódik, mert az uralkodó mindenekelőtt teljesen tisztában akar lenni az ország összes gazdasági problémáival. Eddig az a hír tartotta magát, hogy az új miniszterelnök designálása azért nem történt meg, mert Titulescu várja haza az uralkodó. Beavatott forrásból azonban úgy értesülünk, hogy Titulescu még mindig Londonban van és nem is tér haza, különben is több ízben kijelentette, hogy nem kíván részt venni a belpolitikai életben.

Minden jel arra mutat, hogy Károly király úgy akarja összeállítani a kormányt, hogy az új kormány megoldhassa az összes sürgős gazdasági problémákat. Erre mutat az, hogy a politikusok kihallgatása után ma délután az uralkodó a pénzügyminiszterium egyes osztályainak vezetőit kérte magához, akiktől kimerítő referátumot kért az összes gazdasági problémákról.

Jorgán kívül mindenki Maniut akarja miniszterelnöknek

A nemzeti-parasztpárt végrehajtó-bizottságában ma délelőtt Maniu lakásán újabb gyűlést tartott, amelyen megvitatták a politikai helyzetet. Maniu közölte a végrehajtó-bizottság tagjaival, hogy az összes audiencián megjelent politikusok, Jorga kivételével, őt ajánlották miniszterelnöknek, így többek között Lupu és Averescu is. Egyedül Jorga ajánlotta Prezant és ama kívánságának adott kifejezést, hogy semleges kormány alakuljon az ország összes jelentős faktorából, akik közé természetesen saját magát is számítja. A végrehajtó-bizottság ülése megállapította, hogy a nemzeti-parasztpárt hajlandó egyedül vállalni a kormány alakítását.

Csak szerdán lesz új kormány

Beavatott politikai körökben bizonyosra veszik, hogy szerdán délbe Maniu megkapja a kormányalakításra a megbízást. Koncentrációs kormányról szó sem lehet, legfeljebb annyi történhetik, hogy kollaboráció révén egy-egy más pártba tartozó politikai vezető kaphat tárcát a Maniu-kormányban.

Károly király ma hosszú táviratot kapott a Kairóban tartózkodó Heana hercegnőtől, aki rendkívül melegen üdvözi királyá proklamálása alkalmából és boldog uralkodást kíván.

Miklós herceg a hadsereg főfelügyelője

Miklós herceget a király a szárazföldi hadsereg, a tengerészet és az aviatika főfelügyelőjévé nevezte ki. Gavanesu tábornok a bukaresti II. hadtest parancsnoka rendelkezési állományba került, helyébe Prodan tábornokot nevezték ki.

Mária királyné nem fia hazatérése miatt távozott az országból

München, június 10. A Münchener Neueste Nachrichten közli, hogy Mária román királyné Károly király trónra-

lépése alkalmából üdvözlő táviratot intézett fiához, melyre megleghangu választáviratot kapott. A királyné a jövő hét folyamán visszatér Romániába, ahol a király óhajára ünnepélyes fogadtatásban fogják részesíteni.

Mária királyné a Newyork Times munkatársa előtt megfogta azokat a híreket, hogy azért távozott volna Romániából, mert Károly visszatért. A királyné kijelentette, hogy fia trónra lépése a legnagyobb örömmel tölti el és

a királyá proklamálás után nyomban szerencsét kívánó táviratot küldött a királynak, aki erre megleghangu táviratban válaszolt.

A híreszteléseknek legekleatásabb cáfolata lesz — mondotta Mária királyné — jövő heti visszatérésem Romániába.

Junius végéig meghosszabbítják a kamara ülészakát

Bucuresti-Bukarest, június 10. A tör-tént események következtében a parla-

A Zsidó Parlamenti Klub kihallgatáson jelenik meg Károly királynál

Bucuresti-Bukarest, június 10. (Az Uj Kelet tudósítójától). Dr. Mayer Ebner szenátor, a Zsidó Parlamenti Klub elnöke és dr. Fischer Tivadar képviselő, a Parlamenti Klub alelnöke ma megjelentek II. Károly király kabinetirodájában és bejelentették, hogy a Zsidó Parlamenti Klub nevében kihallgatáson óhajtanak megjelenni Károly királynál. A kabinet-

iroda közölte ezen óhajtatást Károly királlyal, aki a kihallgatás időpontját a hét végére állapította meg. A pontos terminust a kabinetiroda holnap fogja közölni.

Dr. Ebner és dr. Fischer Tivadar Károly király előtt ismertetni fogják a romániai zsidóság helyzetét, valamint azon momentumokat, amelyek az utóbbi évek során a romániai zsi-

ment ülésszaka nem nyerhet befejezést e hét végéig. A már befejezett javaslatokon kívül néhány újabb törvényjavaslat is szükséges lesz, amelyeket a trónralépés ténye tesz szükségessé. Ennek következtében a parlament ülészakát valószínűleg június végéig meghosszabbítják.

A jugoszláv sajtó lelkesen kommentálja az eseményeket

Belgrád, június 10. A jugoszláv sajtó örömmel üdvözi a Romániában történt fordulatot és annak a reményének ad kifejezést, hogy az így megerősödött ország most nyugodtan fog haladni a fejlődés és konszolidáció útján.

A liberális pártban feltartoztathatatlannul indult meg a bomlási folyamat

Bratianu George plakátokon szólitotta fel a liberális párt tagjait, hogy kövessék őt az új uton

Bucuresti-Bukarest, június 10. (Az Uj Kelet tudósítójától). Attól a pillanattól kezdve, hogy Károly király Románia földjére tette a lábát, mindenki előtt világos volt, hogy az a repülőgép, amely az ország uralkodóját hozta az országba, a liberális párt halálos ítéletét is magával hozta. Bár az uralkodó királyá proklamálásának ünnepélyes perceiben a Biblia szavaira hivatkozott és a nemzetgyűlés előtt jelentette ki, hogy nem akar bosszút állni azokon, akiknek érthetetlen száműzetését köszönheti, az uralkodónak ez a nemes gesztusa nem talált visszhangra a liberális párt vezérkarában.

Amint azt tegnap részletesen jelentettük, a liberális párt központi bizottsága vakmerő hangú manifesztumot bocsátott ki az ország népéhez. Ennek a manifesztumnak a következményei nem maradtak el. Mihai Popovici, a Mironescu-kormány belügyminisztere, megindította az eljárást a manifesztum megszerkesztői ellen: Anghelescu volt közoktatásügyi miniszter, Costinescu bukaresti főpolgármester és Demetrescu Braila liberális vezérük ellen, akik a manifesztum kibocsátását megelőző tanácskozáson felségsértő beszédeket mondtak.

De nemcsak a kormánnyal talált szemben magát a liberális korifeusoknak a magatartása, hanem magával a liberális párttal is. Különösen az ifjú liberálisok, akik Bratianu Georgeot tartják vezérüknek, helyezkednek élesen szembe a párt öregeinek magatartásával.

Bratianu György plakátja

Bratianu George, akit mint megirtuk, tegnap kizárták a liberális pártból, nem vette tudomásul ezt a kizárást és éles akciót indított meg a párt jelenlegi vezéreinek elmozdítása érdekében.

A főváros utcáin ma Bratianu George aláírásával feltűnő plakátok jelentek meg.

„Azzal az ország érdekeivel ellentétes magatartással szemben, — így szól a plakát — amelyet a nép akarata ellenére tettek magukévá a liberális párt állítólagos vezetői, Bratianu George, a nagy Bratianu Ionel fia, felhívja a liberális párt tagjait, hogy sorakozzanak fel mögéje II. Károly király uralkodása alatt.”

Bratianu George egyébként ma levelet intézett a liberális párt elnökségéhez, amelyben bejelenti, hogy ameny-

nyiben nem kap tökéletes elégtételt, úgy a liberális párt moldvai tagozata en bloc kilép a liberális pártból.

Ez a plakát volt az első jele annak, hogy a liberális pártban feltartoztathatatlannul indult meg a bomlási folyamat.

A „Kékek“ az ifjú Bratianuval tartanak

A főváros két kerületének liberális szervezete tegnap este Valjeanu elnökletével ülést tartott és egyhangulag kimondta, hogy dezavualja Bratianu Vintilát és csatlakozik Bratianu Georgehoz. A „kékek“ határozata drámai jeleneteket robbantott ki. Costinescu bukaresti volt főpolgármester felszólitotta Valjeanút, hogy azonnal menjen el Bratianu Vintilához.

— Dehogyan megyek. Semmi közöm Bratianu Vintilához, — válaszolta Valjeanu.

— Akkor ki van esapva a liberális pártból.

— Erről még beszélünk, — hangzott a válasz. A liberális párt mi vagyunk és nem Bratianu Vintila.

Bratianu Vintila idegrohamot kapott

Hír szerint, Bratianu Vintilát, a mikor híret vette Valjeanu üzenetének, mély levertség fogta el, majd valóságos idegrohamot kapott. Azt hiszik, hogy a legutóbbi események izgalmai Bratianu idegállapotára igen súlyos hatással lesznek.

Délelőtt Bratianu Vintila számos liberális vezérrel tanácskozott és elhatározták, hogy kizárják a pártból Valjeanút és Bratianu Gheorge valamennyi hívét, hogy megfélemlítsék mindazokat, akik hozzácsatlakozni akarnak.

Florescu is otthavta Bratianu Vintilát

Filipescu Grigore tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Bratianu Georgeval, aki egyébként sorra kapja a táviratokat az ország minden részéből, amelyekben a különböző liberális szervezetek és hívek csatlakozásukat közlik új pártjához. Általános a vélemény, hogy Bratianu Vintila és szűkebb vezérkara ugyszólván egyedül marad és egész pártja követi Bratianu Ionel fiát.

Jean Florescu, volt liberális igazságügyminiszter, az Omul Liber szer-

dóság életét kedvezőtlenül befolyásolták. Ebből az alkalomból a Zsidó Parlamenti Klub tolmácsolni fogja a romániai zsidóság afőlött érzett örömet, hogy Károly király jogos örökébe léphetett.

A Zsidó Parlamenti Klub királyi kihallgatása elé nagy érdeklődéssel tekint a zsidó közvélemény.

kesztője a liberális disszidensekkel együtt csatlakozott Bratianu Georgehoz.

Ajövő héten összeül a liberális párt kongresszusa

Bratianu George Valjeannal a két kerület elnökével folytatott tanácskozása után elhatározta, hogy a jövő hétre követelni fogja a liberális párt országos kongresszusának összehívását, amely alkalommal dönteni fognak a párt sorsa felől. Valószínűnek tartják, hogy a párt túlyomó többsége dezavualni fogja a jelenlegi vezetőséget, amely vissza fog vonulni a magánéletbe.

Argetoianu hazavárják

Argetoianu holnap reggel érkezik vissza Bukarestbe. Azt hiszik, hogy ő is Bratianu George mellé áll és megadja a végső döfést a liberális párt jelenlegi vezetőségének.

Jó könyvek

Az utóbbi hónapok könyvterméséből mindenféle izlés, irodalmi érdeklődés megtalálja a megfelelő művet. Közönség és kritika egyaránt elismeréssel fogadta ezeket a könyveket.

Komáromi: Az Ósdiák vköt. Lei	160.—
Docy J.: Arany János vköt.	198.—
Mark Twain: A titokzatos idegen vászonkötésben	96.—
Markovits R.: Aranyvona	160.—
M. C. Weyer: Egy férfi a multjára borul vkötésben	160.—
Hay Gyula: Színhely: Budapest, idő: 10 év vkötésben	90.—
Benn: Háboru — — — —	204.—
Remarque: Nyugaton a helyzet változatlan — — — —	120.—
Remarque: Nyugaton a helyzet változatlan — — — —	163.—
Munk Arthur: A nagy káder	164.—
Fábián Béla: Hat ló 40 ember	136.—
Ludwig: Julius 14. — — — —	228.—
Arnold Zweig: Grisa őrmester I—II. kötet — — — —	216.—
Kessel: A repülőtszít — — — —	108.—
Ilja Ehrenburg: Moszkvai sikátor — — — —	108.—
Révész Béla: Egyedül mindenkivel — — — —	123.—
Földi M.: Kezdődik újra minden — — — —	238.—
Jack London: A mayák kincse	198.—
Oppenheim: A fekete pásztor	54.—
Renard: Flechambeau urból bacillus lesz — — — —	54.—

Kapható az „Uj Kelet“ könyvtárában.

Hogyan

Host, hogy már aktus lezajlott, a irók is igyekeznek beri vonatkozásait nök is éreznék, hogy mint a nem-történeli legszébb, a legfigye is csak az, ami ki. Már pedig Károlyban ember, ember néhány nappal eze egy beszéltek vele uralkodóval. Az e rom kis epizód na örökös, hanem az zsidó ember ér segét fogja megvil

Az első epizódna király és kis fia, szódott, a Kiselelyi palota egyik lye. Amikor a kis zették, a gyermek tekintettel nem részült nélkülözöt rásba görbült mo szttártá karjait nyalába repült. N is felismerte apja elhagyta, még emek volt. Ez is gondolatban me apjával. Károly fiát s hosszan örökös...

Gyulafehérvár örökös sohasem miért nem talált Gyermekosztóné amit erre vonat ki, az mind álta landóan az apja kezéséről tudak mikor egyszer e „Atlantic“ besz a nagy súlydó arca rendkívül szott rajta, hog mikor megkérde ja, a következő — Arra gond ka nem ezzel lé s most őt is Mialatt e sz máj sirásra gö gyöző, nehéz, meg.

Néhány nap Károly király miniatúr autót trónörökös. An te töle, hogy ajándékat, így — Nekem a bácsi (Nicolae én tudom, hog kántól kaptan

Három nap Bukarestben. a legeslegbó aki végre tel miniszter lett mandhatója, küzködött a mig kiizzadt tárcát.

Amikor a kult, Ioani hogy ő lesz Nem így tö gara Radu ügyi tárcát, kellett elég miniszteri s fának pana pont a test tárcát, bedu

FIG

Megérkezett

Ko al

„FLC

Egy előkelő idegen

Az indiai események margójára

Tisza István nevezte egyszer, miniszterelnök korában, osztrák kollegáját, Körbert, előkelő idegennek. Ez a finom, diplomatahoz méltó parlamentáris görbomság, egy illetéktelen beavatkozás visszautasítása azóta szállóige maradt s ha indiai zornalaszták ismernék, most valószínűleg ugyanígy illetnék vele Angliának egyik kissé tulhangos politikust, aki legutóbb a vajudó indiai kérdés fölött nyilatkozott a sajtóban. Bizonyára nálunk is sokan olvasták Lord Rothermere cikkét, melyben túlságosan aggodnik, hogy India forradalom felé rohan s ezért a felelősséget nem utósó sorban Montagu „fiatal zsidó bankár” hárítja, aki szerinte katasztrófáisan szerzett felelős döntő pozíciót az indiai kérdésekben a világháború alatt.

Ez a „fiatal zsidó” azonban, aki tényleg sajnos fiatalon, alig 45 éves korában hunyt el 1924-ben, s Anglia egyik kiváló és igen tisztelt államférfia volt, éppen Rothermere lorddal együtt foglalt helyet a liberálisok háborús kabinetjében s így talán bizonyos osztozkodásról kellett volna, hogy szó legyen, mikor Rothermere a légügyek minisztere volt, Montagu, előzőleg már indiai államtitkár, majd a lőszerügyek minisztere, 1917-ben indiai államtitkár lett s így személyesen is alkalma nyílt megismerkedni az indiai viszonyokkal. Montagu volt az, aki megelégedte a hódítók gyarmati gazdálkodását és önkormányzatot sürgetett India számára, hogy ezzel enyhítse azt a politikai feszültséget, mely a hódítók és meghódítottak közt mind jobban érezhetővé vált. Felelőssége is megszűnt, mikor 1919-ben az angol alsóház jóváhagyta az önkormányzat tervét, s ezért vét Rothermere az Angliában nagyon is kötelező politikai íllel ellen, mikor a halott Montaguval szemben a felelősség kérdését veti fel. De erre jó a „fiatal zsidó”.

Iskolapéldája azonban az imperialista s egyben hipokrita gondolkodásnak, a hogy a lord India sorsa felett aggodalmaskodik. Szó se legyen arról, hogy India dominium legyen, a szegényes kis önkormányzatot is meg kell szüntetni, mert a hindu vezetők képtelenek felelősséget vállalni ebben az óriási birodalomban. Ha India függetlenné válna, s ez a dominiumi státustól csak egy lépés, nagy, általános halálküzdelem kezdődne a sokféle törzs és érdekcsoport közt, összeomlana a mai rend, megszűnnék a hitel, az üzleti élet, melyet az angol béke teremtett meg s a helyi hatóságok ravasz, önző hinduk egy kis csoportjának kezébe kerülne. S a nagy sajnálkozás végén megjelenik az igazi angol are; nem az indiai milliók sorsa fáj Rothermernek, hanem hogy már a mai forradalmi jelenségek is halálos veszélyt jelentenek az angol polgárok élete és vagyona ellen, nemcsak Indiában, hanem az anyaországban, Nagybritanniában is. Mert India a brit birodalom összekötő kapcsa. Ha elvesz, összeomlik a birodalom, először gazdaságilag, aztán politikailag. Ha Anglia kereskedelmi érdekeit megfojtják Indiában — s ezt akarják Gandhiék — akkor megszűnnek otthon a munkanélküli segélyek, a nyugdíjak és biztosítások s összeomlik az egész szociálpolitikai építmény, mely ma Anglia szociális egyensúlyát, úgy ahogy, fenntartja.

Tökéletesen jogosult Rothermere aggodalmait, aki a régi gyarmati kormányzás aranykorát sirja vissza, hogy Anglia csak veszíthet, ha India a saját lábán áll. De éppen olyan jogosult az indiai szeparatisták törekvése is, akik megelégtették azt az üzletet, hogy India belső rendjét súlyos gazdasági kizsákmányolások árán vásárolják meg. A humanitás szempontjából pedig igazán mindegy, hogy angol sortűzek és börtönök szükségeseke-e a rend fenntartására, vagy pedig az indiai érdekcsoportok, kasztok és osztályok küzdelmében folyik-e embervész s vész el az egyéni szabadság. Anglia profitját védi Indiában, minden egyéb jelszó csak takargatás az üzleti érdekeknek. Nehéz is birtokból kiengedni olyan aranyászó barátot, mely minden évben bőségesen hullatja gyapját. Attól kezdve, hogy a „Keleti-indiai Társaság” már a 17. században oly rentábilisnek találta az indiai „üzletet”, hogy minden részvényesének be-

fektetett pénzét megduplázták s azután ezt a megkettőzött tőkét is éveken át 20 százalékos osztalékkal jutalmazták, egészen a mostani időkig, mikor India az ottani angol tisztviselők fizetésére és nyugdíjára s az indiai angol tőke kamataira évi 30 millió fontot izzad ki, India birtoka egyik legfőbb jövedelmi forrása lett az anyaországnak, az „angol koronának legnagyobb és legértékesebb” gyémántja. Az angol kiviteli statisztikában első helyen, a behozatalban harmadik helyen áll az indiai kereskedelem, tehát Anglia legnagyobb vevője India. Az angol fogyasztás legfontosabb nyersanyagait szállítja, Anglia összes juttatásának 60 százalékát, rizsszükségletének 90 százalékát, gyapotszükségletének 90 százalékát, viszont az angol textiliparnak legnagyobb piaca.

Még száz évvel ezelőtt Indiának jól feljett pamutszövetipara volt, ezt az ipart a lancasteri gyárosok teljesen leverték s meggazdagodtak az indiai iparosok tönkretetéséből. Ezt a régi textilipart akarja Gandhi új életre kelteni az angol áruk bojkottjának segítségével. De hiába mindaddig, míg a birodalom vámpolitikáját Anglia diktálja.

Ennél is sokkal többet jelent azonban Indiának az a szerepe, melyet a világ aranyforgalmában ért el s amit India mesés gazdagságának egyik titka. Az Egyesült Államok mellett India vonzza magához a legtöbb aranyat. Évről-évre óriási kiviteli többlete arannyal nyer kiegyenlítést. A múlt század

folyamán 130 milliárd lej értékű arany került Indiába, 1900—1920 között, tehát 20 év alatt újabb 170 milliárd, 1920—1925 közt 120 milliárd, ami állandó emelkedésre mutat. Fantasztikus számok. Azt mondják, hogy az indiai gazdag családok aranyrudakban halmozzák fel vagyonukat, melyek fel sem becsülhetők. 1924-ben a délafrikai aranytermelés felét Indiába szállították, 1925-ben egyharmadát.

S ez az aranyország ma Anglia birtoka, ezt az aranytömeget félti Rothermere s nem az indiai néptömegek szociális bajai fájnak neki. Bár az angol kormányzás sok dicséretreméltó reformot hozott India elmaradt szociális életébe, ez saját érdekében történt s visszariad a további lépéstől, mely a tömegek öntudatra ébredésével s teljes önkormányzat megadását jelentené. Keveset tehet itt az angol munkáskormány is, mert Anglia gazdasági létalapját félti Indiában s nehéz lesz a kompromisszumos politikát is folytatni. Gazdasági érdekek harca folyik Indiában s nagyon téved az, aki Angliától, sőt a munkáskormánytól is érzéketlenséget vár ebben a kérdésben. Angliát érdekei s nem érzelmei vezetik. Ezt mutatja palesztinai politikája is, mely a Balfour-deklarációt forgatja ki igazi értelméből s ezt mutatja politikája volt szövetségeseivel szemben is, a meghalt entente cordiale.

Lord Rothermere ezeknek az angol érdekeknek szószólója s aki itélmi akar, az hallgassa meg a másik felet is. Az „előkelő idegenek” nem megbízható informátorok s ezért hiba, hogy az európai közvéleményt az indiai kérdésben, mely világpolitikai jelentőségű, annyira egyoldalúan tájékoztatják.

Ligeti Sándor.

Bombamerényletet követett el Rothschild báró felesége ellen,

mert legutóbb a löversenyen a Rothschild-istálló lovaira fogadott és elvesztette a pénzét

Páris, június 10. A párisi főpostahivatalban felrobbant egy pokolgép, amely egy Rothschild Ede báró feleségének címzett postacsomagban volt elrejtve. A közelebbi körülmények arra engednek következtetni, hogy a merényletet ugyanazok a személyek tervezték, az annakidején de Wienne báróné és de Boisglin gróf ellen elkövetett merényletet.

A hivatalnokok éppen a beérkezett posta osztályozásával voltak elfoglalva, amikor az egyik hivatalnok a Rothschild bárónőnek címzett csomagot két méter távolságból a postakocsiba akarta dobni. A csomag eközben a kocsis falához ütődött és felrobbant. A csomagból lángoszlop eszett a magasba és a terem valamennyi villanykörtéje összezuhanott.

Minthogy a hivatalnokok egyike sem tartózkodott a robbanás közvetlen közelében, emberéletben nem esett kár.

Németország zsidósága a statisztikai számok tükrében

A vegyes házasságok és a kitérések miatt állandóan lemorzsolódik a zsidóság percentszáma

Berlin, június 10. A berlini cionista szövetség előadasciklusa során dr. Sigfried Kanowitz nagyon érdekes előadást tartott a német zsidóság statisztikai képéről. Az előadó Theilhaber Karolnik, Birnbaum és Kaleko statisztikusok eredményeit vette alapul.

Mindenekelőtt megállapította, hogy a statisztikai számok a német zsidóság visszafejlődését mutatják. Ezzel szembe kell helyezni az újjáépítés és reorganizáció munkáját. Ilyen szempontból a palesztinai újjáépítés óriási jelentőségű bir. A német zsidóság fejlődésében az elmúlt század nyolcvanas éve döntő hatású voltak. A keleti provinciákból nyugat felé áramlottak a zsidó tömegek, egyúttal a keleti országokból is tömeges bevándorlás történt, a kis városokból pedig a nagy városok felé vándoroltak a zsidó egzisztenciák. Ekkor helyezkedett el a német zsidóság külön-

Azonnal megvizsgálták a csomag maradványait és ekkor kiderült, hogy az ismeretlen tettesek egy nagy párisi áruház árjegyzékét küldték a bárónőnek, amelyből hiányoztak a lapok.

A lapok helyett robbanóanyagot helyeztek el a jegyzékben. Eddig csupán annyit sikerült megállapítani, hogy a kis csomagot a 9-ik kerületben dobták a postaszekrénybe.

A hatóságok feltevése szerint a Rothschild báróné ellen tervezett merényletet, valamint a régebbi hasonló merényletet is olyasvalaki követte el, aki a Rothschild-istálló lovaira fogadott és elvesztette a pénzét.

A tervezett merénylet híre óriási feltűnést keltett az előkelő párisi társaságban, amelyben a báróné nagy szerepet játszik. A rendőrségnek nem sikerült eddig a tettest kinyomozni.

zálókra. A százezernél nagyobb lakosságú városokban a zsidóság kétharmada lakik. A termelőképességű zsidók 80 százaléka Berlinben van koncentráva, de a világvárosok befolyása alatt áll. A nagyváros elzsidótlantja, kitérít, vegyes házasságokba szorítja, házasságon kívüli állapotba kergeti a zsidókat. Igen sok közöttük gyermektelen házaspár.

A keleti Németország kisvárosaiban félig-meddig megállapodott foglalkozási ágak keretei között éltek a zsidók, de politikai eltérések Posenből tömegesen kergették el a zsidókat különböző más vidékekre. Kétszázötvenezer zsidó került el ezekből a provinciákból, köztük százezren Berlinbe jutottak. A zsidók kiszorultak a pénzügyi, ipari és nagykereskedelmi pozíciókból, mint-hogy az egyéni kapitalizmus idejét felváltotta a névtelen kapitalizmus kora. Különösen tipikus erre nézve a német zsidóságnak a vasáru nagykereskedelméből való kiszorítása. A zsidót ma már a nagytőke alig szívjá fel, úgy-hogy kénytelen másfelé orientálódni. Az ipari és kereskedelmi pályákon mint alkalmazottak tudnak főképp elhelyezkedni, ami súlyosan befolyásolja a zsidóság eddigi pozícióját. A zsidók többsége ugyanis eddig független pályákon működött, amit fel kellett eszélnie kötött pályákra.

Erősen sülyed a zsidó házasságkötések statisztikája. A zsidóknak 25 százaléka nem házasodik, egy másik negyede gyermektelen házasságban él, harmadik negyede egygyermekes és csak 25 százaléka rendelkezik egynél több gyermek fölött. Később kötött házasságok tipikusak a zsidóknál. Tizenhat százaléka a német zsidó nőknek nem megy férjhez. A zsidótelek hullámvonala állandóan esett. 1875-től 1880-ig ezer közül 31 születést jegyeztek fel, 1906-tól kezdve már csak 16-ot ezer közül (még Franciaországban is) 19—21 születés esett ezerre. 1925-ben a poroszországi zsidóság már csak 11 születést mutatott fel ezer közül. A faj fenntartása szempontjából legalább 143-ra lenne szükség minden ezer után. Berlinben a születési statisztika 5—6-ot mutat ki ezer fej után. (Ezzel szemben Palesztinában 35 születés mutatkozik ezernél.)

A zsidó halandóság is fokozódik. 1920-tól 27-ig Poroszországban 40 ezer volt a zsidó születések száma, ugyanakkor 45.676-n haltak meg. Minden zsidó házasságra 1.5 gyermek esik.

A kitéréseknek már nincs nagy szerepük, inkább a felekezeti-külföldiek sorát növelik a zsidók. A vegyesházasságokból származó zsidó gyermekeknek 25 százaléka megmarad zsidónak. A vegyesházasságok száma emelkedett. Az összes zsidó házasságkötések egynegyede vegyes házasság volt. 1929-ben még ez a szám is feltűnő módon emelkedett. 2780 zsidó házasság közül 1500 volt vegyesházasság.

Szovata-fürdőn

központban fekvő „Mariska villá”-ban június 1-től elsőosztályú orth. kóser penziót nyitok, Bővebb felvilágosítást ad Kővári Jakab Baile Szovata, Clujon Kővári, Telefon 5-48.

Rózsaszín regények

290 300 oldalos kitűnő regények kötetként 40 lej

Courths Mahler: A látszat csal
Ohnet: A Croix-Mort grófnők
Croker: Családi hasonlatosság

Milliók könyve

terjedelmes, értékes, érdekes regények kötetként 28 lej

G. Fröschel: Soha ilyen nászutazást
Dell: A fekete lovag I.
Dell: A fekete lovag II.
A. Bennet: A kísértet
Peter Bolt: Asszony-nélküli város
Courths Mahler: Az igazi asszony
Courths Mahler: Titkos Mátkaság
Stratz R.: Régi regény

Kaphaták az Uj Keletkönyosztályáon

A kémia legújabb vívmánya szerint fest, tisztít CZINK, Cluj

Kis bep

Egy falusi

Bécs, június 10. A két típusú járókelőt a nagyvárosit, aki a vízben, siklik partjáról a másikra, tal hamar, a rendőre figyelve, akár ujben — s a másik az iramló autót várnai a rendőre mehet idő előtt indul, pillabakra ugrik, kitér, baltott akadályba, paroban egy soffór utjában, tovább rohan, ugydályversenybe bemenyvan a levegőben, mizek után elbambulva városi szomszédja azon a villamoson, tül ilyikezett.

Rutin dolga a harátunk, miközben törőletit s messzire meleg miatt, melyeselni, a villamoskal nem szereti a csigabó megszépenné húzszétnéz, látja, hogy adja üllőhelyét egy várja, hogy egy m felszálljon, sajnos, a tal nő ül, amolyan barátságosak és közreagál a közeledésü sebb hőlgyet, sikerikét erőszakal a az érdekes esingilinék, ami ott lóg a tőán, mint egy fekről Karinthy nevezénekelte, hogy levatől-egyig s a szép igen el ne bukjenkigen) — s e pillanecsengetés, a kalauz a kapaszkodóról, a lenül, épp a esengő után a villamosnálenti, a zökkenve n a néniéke ölebe ejti l sértve feláll, hogy helyzettel, neki ernékja lesz, pedig a derülten néz rá, valyek, akik hangosartmozdulattal tartja lapját, amely egész maga emében, me — és a jól végzettleszáll a felszállási A Kertnerstrassekor, korzoidóban, i Bécs legelegansabb róla, egész jól néz mi több, ramosoly (talán a szalmakalmennyivel szebbek, otthonról magával amilyen nem válto hogy, amint Anató filozófia igazságát csekélység, hogy a uak az elméletnek A fényreklámok meggyőződéssel Bernsdorf-kakaó a na azt, hogy Schm jobb, úgy hogy a tudja, melyiket v végekép összevazá zöld kigyó igazsá Suchard az egyet

„Du, Schab, g Sonst holt die mondja magában sét, mi gészrevesz ban olvasott rekl akaratlanul s hog a reklámokról, P a nagy osztrák ir a Kobenzl-hegység Bécs kulturváros hirdeti költője ne tenberg, Bilderra keretező, most ve itt egyetlen reklá ról észébe jut a lám” című darab nézni a Theater Pallenberg — az kus, Nem szerete színéről mutatják bartatunk, aki eg ezért Wienben k multa, sőt, Isten elolvassa — komi Tovább megy, akik hangos meg

Színház—Művészet

Két asszony közt Gerhart Hauptmann regényes önéletrajza

Berlin, június 10. A szenvedély könyve, ez a címe Gerhart Hauptmann most megjelent két kötetes, közel ötszáz oldalas művének, amely műfaji megjelölés-ként az „autobiografikus regény” elnevezést viseli. A naplóformában írott regény szereplői kitalált neveket viselnek ugyan, de az alicimnek az önéletrajzra való utalása is elárulja, ha nem világos ki elég észrevehetően a két kötet minden sorából, hogy a munka hőse ezáltal maga Hauptmann. „A szenvedély könyve” ennek a máskülönben zárkózott és visszavonult életű nagy írónak meglepően őszinte gyónása két házassága titkairól és — saját emberi gyöngeségéről.

Nem lehetett könnyű elhatározás Hauptmannnak, hogy kiadja, kissé megfésülve, kissé kikerekítve, de meg nem hamisítva életének az 1894-ik évtől 1904-ig tartó korszakáról írott naplójegyzetéről a tíz évről, amelyben két asszony között bukdácsolt jobbra-balra s tehetetlenségében még a „házasság háromban” intézményével is megkísérelte bonyolított szerelmi és családi viszonyait valmiképpen rendezni. A világ-irodalomnak két nagy, hasonló témájú autobiografikus munkája van, Strindberg vallomásai és Tolsztoj „Karenin Anna”-ja. A nagy skandináv nem sokat adott polgári tekintélyre s minden skrupulus nélkül becsátotta közzé üldözési mániától korbácsolt, monomániás lényének szenvedéseiről a körleírásokat. Tolsztoj viszont mélyesges vallásos meggyőződése bírta rá a megtisztulást jelentő gyónásainak nyilvánosságra hozására; ő legalább is gyónásnak érezte, hogy kínzó meg hasonlításával a költészetbe dezertált. Hauptmann — aki élete alkonyára eljutott oda, hogy az élő német irodalom reprezentánsaként tisztelik és eszesen áll annak a társadalmi magaslathoz, amelyre polgár csak feljuthat s amelyre feljutni Hauptmannnak, mint tipikus polgárnak, mindig legfőbb vágya volt — elképzelhetetlenül nehezebb lehetett a szenvedélyek könyvét kiadni. Miért tette?

Idáig el sem tudtam egyebet képzelni, mint azt, hogy az életem, az utolsó legzetettség, egybeforrott ezzel a szerelemmel. Ezen a családi világrendszertől kívül, amelyben feleségem a nap, gyermekeim a csillagok szerepét játszották, nem volt számomra semmi, ami annak mozgási törvényeit csak a legtávolabbiól is befolyásolhatta volna.

Ebbe a családi kozmoszba azután beleszórt egy üstökös, egy tizenhétéves leány, Hauptmann beleszeret és a szenvedély annyira elragadja, hogy kerek tiz esztendőig tartó habozás után elválik és feleségül veszi új szerelmét. Ennek a tiz évnek a leírása a könyv. A szenvedély harca a kellemetlenségek elkerülésére irányuló törekvésekkel. Hogy elkerülje a komplikációkat, amelyek a nyugodt emésztést csak zavarják — s talán részvétből felesége iránt — sokáig meg- és letagadja, nem éppen túlságos nobilisan, szerelme tárgyát. A könyv legsikerültebb fejezetei, amelyekben pszichológiailag teljesen valószínűsíteni tudja, hogy a lányt, akit halálisan szeret és akitől elválaszthatatlannak érzi magát, egyenesen gyűlöli, amikor annak anyja eszébe juttatja, hogy mennyire szenvedhet az elhagyott feleség. S amikor a felesége, hogy valahogyan végét vesse elviselhetetlen három szög-életüknek, titokban elutazik Amerikába. Hauptmann, ahelyett, hogy örülne, hanyatthomlok utána utazik és visszahozza. Közben majd megvesz a lányért és a régi élet folyik tovább eltökélt randevúkkal, marakodásokkal, hazudozással, az önalcsonyításnak és a két nő kínzásának egész skálájával. Polgári morál és keresztény etika, ezeket a szavakat ropogtatja a naplóíró örökösén és miközben félösen behúzódik kedvesével a kis kávéház legelűgöttabb zugába, mert „mit szólnának az emberek, ha meglátnak”, előterjeszti a feleségének, mint megoldást azt, hogy nyugodjék bele abba, hogy a másik nő is a hához veszi és ezáltal háromban élnek.

De a szenvedély mégis győz? — Nem. A lány féltékenysége győz, aki kikényszeríti, hogy a férfi minden veleszületett kényelemszeretetét és gyávaságát legyőzve, elfogadja tőle a „legnagyobb áldozatot”.

— Ez, ha kiderül, engem erkölcsileg megsemmisíthet — írja ezen a napon Hauptmann a naplójában.
De a válástól még mindig huzódik. S talán sohasem került volna rá erre a sor, ha felesége meg nem unja az egész komédiát és ki nem teszi a szürét. — Hauptmannnak, aki a szabad szerelmet nem annyira a lelkifurdalások, mint inkább a velejáró kényelmetlenségek miatt szinte csapásnak fogja fel, óriási megkönnyebbülés, hogy így visszanyeri a szabadságát és siet — a másik félre tolni a felelősséget ezért a lépésért. S mikor a lányt a válás után törvényesen is hitvesévé teszi, ezt az elhatározást — roppant jellemző Hauptmannra — úgy tünteti fel naplójában, mint szabadulást a kispolgári előítéletektől.

Az öreg Hauptmann egy fiatal költő hírnevéből él, akit forradalmárnak tartottak. Ezek a naplójegyzetek — ez a céljuk? — eloszlatják a nimbuszt: a jager alsónadrágos költő minden volt, csak nem forradalmár. Vagy ha az volt, lobogójára, amellyel a barrikádokra felhágott, ez a szó ráhímezve:
— Komfort!

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Kedden: 3, 5, 7 és este 9 órakor: I. A felesleges ember. (Az amerikai filmgyártás szenzációs mesterműve. Főszereplők: William Haines és Josephine Dunn a Sonny Boy egyik főszereplője.) II. A rózsák dala. Evgyfelvonásos hangos, zenés, színes revü újdonság Kolozsváron először. Helyárak: 10 és 20 lej.
Szerdán: 3, 5, 7 és este 9 órakor: I. A felesleges ember. II. A rózsák dala. Csütörtökön: 3, 5, 7 és este 9 órakor: I. A felesleges ember. II. A rózsák dala.
Pénteken: 3, 5, 7 és este 9 órakor: Világszenzáció! A Bünök utcája (Emil Jannings legújabb, leghatalmasabb alakítása. Kolozsváron először. Helyárak: 10 és 20 lej.
Szombaton: 3, 5, 7 és este 9 órakor: A bünök utcája. (A főszerepben: Emil Jannings.
Szombaton: este 11 órakor. Kivételes éjjeli előadás. „Csak felnőttek részére. „Az asszony és a bábu” (Szigoruan, csak felnőtteknek szolgáltatt ki a pénztár jegyeket. (Kivételes helyárak: Összes páholyúlések és összes földszinti ülések 30 lej, összes erkélyúlések 20 lej.)
Vasárnap: d. e. 11 órakor 15 és 10 lejes helyárakkal matiné: Rómeó papucsban. (Hallatlanul mulattató és kacagató bohózatos vígjáték.
Vasárnap: 3, 5, 7 és este 9 órakor Kolozsváron utoljára: Bünök utcája. A főszerepben: Emil Jannings.

Az utolsó évek leg-hatalmasabb regénye

Ludwig Lewihson: AZ ÖRÖK SZIGET

Négy nemzedék zsidójának története Oroszországtól Amerikáig A zsidó regényirodalom remeke!
Ára: füzve 272, kötve 374 lej. Rendelje meg!

Uj Kelet könyvostálya Cluj

RÁDIO MŰSOR

1061 Közvetlen rádió
Szerda, június 11.

Bukarest. 17: Rádiózenekar. 20: Zongorahangverseny. 20.45: Dalcé. 21.15: Csellóhangverseny.
Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. Wagner: A walkürok lovaglása. Mozart: Varázsfuvola. Puccini: Tosca. Leoncavallo: Bajazzók. Flotow: Márta — Lyonel áriája. Wagner: Tannhauser. — Erzsébet imája. Magyar dalok. Sándor dr.: Csak egy szál virágot. Balázs — Fényes: Gyere velem akáclobos falumba. Huber—Nándor: Jó estét kívánok. Sándor: Halvány sárga rózsák. Eröss Béla: Hogyha lát is nap-nap után Sándor: Száz legény is elkérte már —

Cső, cső, kukorica cső. Csárdás egyveleg Hornig: Madárka, kirepülsz a világba. Mendelssohn: Szép erdő, ki teremtet téged. Trailin: Estharang. Régi németalföldi hálaima. Lake: Madárkereskedésben. Farkas Pál: Irma-kerülő. Márkus—Harmath: A csunya lány. Sanders Agó gyerekek. Stolz: Szívek szimfóniája. Weiss: Dadogó fox. Stolz: Te is egyszer. Abraham—Harmath: Viktória Dostál: Cserebogár — induló. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A m. kir. országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. Toselli: Szerenád. Suppé: Boccacio — nyitány. Fucik: Tavaszi üdvözet. Moszkovszky: Magyar tánc. Schertzing: Dream Lower — dalkering. Gramatos-induló. Szentkár: Talán majd holnap — tangó. Padilla: Szerenád. 12.25: Hírek. 1: Póndőjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 3.30: Morse-tanfolyam. 4.10: Körös Andor novellái: 1. Ugyanaz. 2. Hare az idővel. Felolvassa a szerző. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: Mező Ferenc dr. előadása: „A magyar sport”. 5.30: Zenekari hangverseny. Kéler: Csokonai — nyitány. Bruno Liljengren: Indus szvit. — Elégia. — Keleti táncok. — Kerti románc. — Indus keleti ünnepi induló. Schreiner: Dur- és moll ábránd. Lehár: Cigányszerelme — egyveleg. Max-Osheit: Huszártámadás — induló. 6.40: Olasz nyelvoktatás. 7.15: Hevesi Sándor dr., a Nemzeti Színház igazgatójának előadása: „A magyar Shakespeare és az angol Shakespeare”. 7.45: Vígjáték-előadás a Studióban. „A házasságok az égben kötetnek”. 9.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, ügőversenyeredmények. 10: Rose Silberer németnyelvű előadása: „Streifzüge durch Oesterreich und Wien mit einem künstlerisch empfindenen Fremden.” Majd Debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának ahngversenye a Bodó-kávéházból.
Bécs. 20: Dalcé. Pergolesi, Bach, Mozart, Beethoven művei.
Berlin. 20: Beethoven-est.
Hamburg. 19.25: Verdi: Don Carlos e. operája.
Varsó. 21.25: Musszorgszkij-zene.

Csütörtök, június 12.

Bukarest. 18: Könyvű zene. 18: Felolvasás. 18.15: Hírek. 18.30: Zenekar. 19.40: Rádiógyetem. 20: Opera, szünetben hírek.
Budapest. 9.15: A postászenekar hang. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. Puccini: Turandot — ária. Csehbert: Litanie. — Valensin: Menüett. Húr: Air. Puccini: Pillangó kisasszony. Popper: Polonaise. Puccini: Bohémélet. Fauré: Apres un Reve. Popper: Gavotte. Rubinstein: Melody. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Rádió Szabadgyetem. 5.10: A földművelésügyi minisztérium előadása. 5.40: Operatársulatok. 6.40: Angol nyelvoktatás. 7.10: Felolvasás. 7.30: A Zeneművészeti Főiskola növendékeinek előadása. 9.15: Szerenád, a bécsi József-terén az ünnepi hét alkalmából. Közvetítés Bécsből. — Korngold, Mozart, Schubert, Fuchs, Erich Wolfgang, Kerngold, Strauss János művei. 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd cigányzene.
Bés. 21.15: Filharmonikus hangv.
Berlin. 20.20: Hangverseny Strauss és Eichorf műveiből.
Breslau. 22.35: Szórakoztató és tánczene.

Frankfurt—Stuttgart. Ejjel 3—4: A Schmeling—Sharkey ökölvívó világbajnokságnak helyszíni közvetítése New-yorkból.
Köln. 20.45: Islandi-est.
Lipce. 19.30: Goethe-ünnepség.
Brünn. 19.35: Fubózenekar. 21: Szórakoztató zené.
Prága. 20: Puccini: Nyugat leánya e. operája.
Varsó. Kattovitz. 20: Filharmonikus zenekarának hangv.
Poznan. 20.30: Hegedűhangverseny.
Riga. 19.30: Finn-est.
Milánó. 20.30: Giordano: Gunyvacsoira e. operája.
Torino. 20.30: Vegyes hangverseny.
Róma. 21.02: Hangverseny. Debussy: Tékozló fiu e. operája. Utána hangverseny. Saint-Saens és Mascagni műveiből.
Osló. 20.30: Beethoven II. vonósnygyes 91. Dalok.

Első osztályú orth. kóser penziókat Szovátána fő centrumban fűrdőigazgatósággal szembeni Krisztina villába helyeztük át. Felvilágosítással szolgál Stark Ferenc.

Szerkesztői üzenetek

Mindennapos olvasó. 1. Vegyesárú kereskedő korlátlan mennyiségben tarthat sőt. 2. A legközelebbi bányából kaphatja vagononként 25.000 lej lejtetésé mellett.

A. Manó: Siba. I. 7951—1885. Olasz vöröskereszt sorsjegye a törlesztés huzáson 43 írárt nyert. Sorsjegye azért tovább játszik. 2. A budapesti bazilika sorsjegyek összes huzását 1928 december havában elintézték. Az ön szeriája 20 K-t nyert, miután azonban nincs valorizálva, mindössze néhány banit ér. A többi sorsjegyek nem nyertek. 3. Ha valaki zálogot hagyott önnél és nem jelentkezett meg érte, csak a törvényes formák betartásával lehet elérvezeni. Tessék előbb a bírósághoz benyújtani.

I. E.: Ludas. Csakis érettségi bizonyítvánnyal és tanulmányi célból kaphat uttlevelet.

Sch. D.: Timiscara. „Remény”, K. Z. Marghita, J. L. Dés zsidókorház-sorsjegyeik nem nyertek.

Elkeseredett. A Madzsarné I. Alice „A női testkultúra új útjai” c. könyvet ajánlhatjuk. Világos és részletes, sok ábrával ellátott utmutatást ad a harmonikus test fejlesztéséhez. Ára 170 lej és az Uj Kelet könyvostálya utján is megrendelhető.

L. I. Cehl-Silv. A Szent István és Szent Imre ünnepek alkalmával kibocsátott igazolvány a következőkre jogosít: 1. Féláru utazás Budapestig és vissza. 2. Kétszer féláru utazás Budapestől bármelyik magyarországi helységbe. 3. Harmadaru vízumdíj. A vízum Budapestben utólag szerzhető meg. A kedvezményekre jogosító igazolvány egy hónapig érvényes, egy hónapig tart az utolsó terminusa aug. 31. Ára 190 lej és az Uj Kelet kiadóhivatala utján is megszerzhető (16 lej portóköltség is beküldendő).

India. Tévedés, nem az európai kultúra, sem a civilizáció nem volt célja hanem az angol indiai kereskedelmi társaság üzleti vállalkozása volt India meghódítása.

Chile. Nem ajánlhatjuk. Az utóbbi években megjelent leírások és figyelmeztetések nagyon kétségbeesítőnek mutatnak le a Délamerikába vándorlók sorsát. Az ön által említett esetből nem lehet általános következtetést levonni Chilebe tudomásunk szerint csak úgy lehet bevándorolni, ha onnan alkalmasztatási igazolványa van.

Gazdálkodó. Csak egy néhányat sorolhatunk fel. Szavoly: Ezer utbaigazítás a gyakorlati kertészetben 218 lej. Bernátsky: A veteményeskert 190 lej. Bernátsky: Gyümölcskertészet 136 lej. Krenedits: Baromfitenyésztés 143 lej. (A könyvek az Uj Kelet könyvostályában is kaphatók).

Sch. A.: Lupeni. Nem világhírlíttás csak Belgium 100 éves fönállásának jubileumi ünnepeire lesznek ebben az évben. Csupán féláru vízumkedvezményben részesülhet. Egyébként a bukaresti belga konzulátus kívánatra részletes programot küld. Cim: Consulat Belgiei Bucuresti.

Apróhirdetések

JÉGSZEKRÉNYEK

mészárosok és vendéglősök részére is minden méretben. Sörkimerő pultok KERTÉSZ-nél Targu-Mures, telefon 314. Kivánatra árjegyzék. — Képviselet Brassó és vidékére: PAUL TITTES B. asov

Bel- és külföldi szabadalmat kieszközöl és értékesít. Vállalja **szabadalmazott** áruk forgalombahozatalát. Vass A. szabadalmi ügyvivő Cluj, Strada Dragalina 120.

PERFEKT gyors és gépirónó azonnala állást keres. Ajánlatokat aElsőrangú munkaerő” jellegre a kiadóba kér.

ERZSÉBET-UT elején villában újonnan épített két szoba konyha komfortos kertlakás kladó. Str. Maloasa 7.

HIR

Az Uj Kelet az egyházi zsidó Szerkesztő: D. Felelős szerkesztő: Bukaresti s. Hátszegi Ernő Cikkünk utánnon megjelölésével

Avigdor Ha- magasló eseménye. **Avigdor** est előadása. A n. adás airánt az egy. an érdeklődés ny. inkább, miután a. manák ritkán va. lentőségű kultures.

A közönség k repülőgép. Párisból. 500 méteres n. utatványok közbe. kórházba szállítás. mitinget a katasz. felbeszakították.

Oriási tüvész hági kikötőben. A Kopenhága kikötővárosban te. tiz ütött ki. Egy. atlanlág folytán. mozott száraz faat. masan dühöngött. tőre vitte a farak. házakra. Több gal. mas dohánygyár és. A kár többmillió d. jelentés szerint a. lokalizáltak.

Eljegyzés. Gr. és Rosenfeld Nán. (Minden külön érte. — Budapest n. rálányt választotta. tik: Tegnap válas. pesten az uj Miss. zoi Eva személye. kai orvosnak a lea. mazista.

Feitaláltak a donból jelentik: He. került feltalálni. mely impregnált. film előállítás. gyobak, mint a. szobakkal a fé. agokkal rendelke. zvezélyes film. most vezetik be a. az alighanem uj k. tüzálló filhre. kérték szabadalma.

Einstein új te lentik: Einstein p. hamii egyetemen e. előadások során k. méleti tételeket a. szerint a világegy. ér adja és ebből. szes világegyeség. nélet, amely bizo. tást nyujt nemesa. ban, hanem rövid. ni a gyakorlati é. kozásaira. Einste. késsel fogadták A. után azt a táblát. mokkal és képlet. az egyetem megő. ramáztatja.

Amikor arszin és tekintete bágya. nyomott hangulat. rik, amikor epep. felhívódás és fe. olyankor tanácsos. reggel éhgyomorra. zetes „Ferenc Józ. Az ó- és újvilág o. Ferenc József viz. ez sok esetben a ro. negyszüneti és az. rissiti. A Ferenc. ató gyógyszerár. és fűszerüzletekben.

Hevesi Pir hangversenye. Jun. este fél kilenc órak. ázium disztermerk. üvensző ezidei u. versenyét. Közrem. Bernstein Jolan. St. Pordea, Joe Milles. Carmen Milles, B. lonka, Kahan Ilus. Kouba Mici, Pollá. e, Farkas Nusi. Magda és Tatár Fe.

SPORT

Pünkösdi sporteredmények

A francia Taris a 200 méteres gyorsuszásban legyőzte Bárányt és új európai rekordot ért el

Páris, június 10. A tourellesi uszoda pünkösdi szenzációja dr. Bárány István magyar és Taris francia uszóbajnoknak találkozása volt 200 méteren. A nagyszámú közönség jelenlétében lefolyt versenyt Taris nyerte meg új francia és egyben Európa-rekorddal. Ideje 2 perc 14,4 mp. (Weismüller világrekordja 2 perc 08 mp.) Bárány 2 perc 17,4 mp-cel lett második.

Vasárnap a magyar bajnok 100 méteren indult és 1 perces remek idővel győzött.

PÁRIS. Angol kombinált—Páris kombinált vízpoló mérkőzést az angolok nyerték meg 4:2 arányban.

DAVIS CUP-EREDMÉNYEK

NEWYORK. Amerika—Mexikó 3:0. az USA csapata az amerikai zóna győztese lett és július 3-án Európába indul zónaközi döntőre.

BÉCS. Olaszország—Ausztria 2:1. Marpurgo—Matejka 6:2, 6:2, 6:3, Artens osztrák—Gaslini 8:6, 6:2, 6:2, Marpurgo, Gaslini—Artens, Matejka 9:11, 8:6, 6:1, 1:6, 6:4.

LONDON. Ausztrália—Anglia 2:1. **BARCELONA.** Ohta japán—Juanisco 6:1, 3:6, 6:2, 6:2.

MÜNCHEN. A MAC vízpoló csapata Sp. V. Göttingen együttesét 9:1-re győzte le.

BELGRÁD. Ujpest—Jugoszlavia 3:2. **PÁRIS.** Hungária—Racing Club 6:0. **BÉCS.** Az olasz—osztrák Davis Cup mérkőzést az olaszok nyerték meg 3:2 arányban.

VIDEKI EREDMÉNYEK

Temesvár. TMTE—ATE 5:3 (3:0). Bíró Falb.
Torda. Stiela—Unirea ifj. 17:0 (7:0). „Erdély legjobb ifjúsági csapata” csúfos vereséget szenvedett.

Romania—Turda válogatott 6:0 (4:0). Nagynyed. TMSC—NTK 1:0 (0:0).
Szamosújvár. Spárta—CFR Dés 5:2 (2:2). Bíró Bagyu.

Hétfő. Nagyvárad. Törekvés—Dévai gránicsárok 2:0 (0:0). Bíró: Balogh. Góllövők: Major és Feuerstein.

Kinizsi—NAC 1:1 (0:0). Bíró Csillag. A fáradt Kinizsi csak eldöntetlen ért el a többi friss játékosal felrészített NAC ellen. Góllövők Glanczmann és öngól. Másnap 4:1 gólarányú győzelmet aratott a Kinizsi a NAC fölött. Félidő: 2:1.

Arad. TAC—AMTE 3:2 (1:2). TAC ezen győzelmével megnyerte az AAC-serleget. Góllövők: Dolveth (3) és Dobra.

Unirea—AAC 4:2 (2:0). Bíró: Matusz.
Temesvár. TMTE—ATE 3:0 (1:0). Bíró: Drexler.

Dés. Spárta—CFR Dés 2:2 (1:1).
Brassó. Brasovia—HTV 4:1 (2:1).

A KOLOZSVÁRI GALAMBLOVÓ VERSENY EREDMÉNYEI

Nagy érdeklődés kíséretében zajlott le Kolozsváron az országos galamblovó verseny. A ve rseny mindvégig igen nívós volt és kitűnő rendezése Bozac Aurél ezredes agilitását dicséri. A verseny eredményeit az alábbiakban közöljük:

Májusi válogatott könyvudonságok

Piere Lotti: Ives testvérem	129.
Csathó Kálmán: Matyika színesnéző akar lenni	109.
Cushman: Az új szegények	153.
Meredith: Tökéletes férfi	357.
Hermant: Egy dedánya vallo-másai	153.
Ludwig Wolf: Ketten az ég alatt	136.
Maurois: Byron élete I—II.	390.
Ehrenburg: Jeanne szerelme	238.
Acemant: Rajta, házassodjunk	85.
Andreas Fred: Valaki jár a sötétben	122.
Sinclair Lewis: Fő-ucca I—II.	306.
R. Kipling: Három katona	187.
Romain Rolland: Ghandi	116.
Lagerlöf: Anna Sward	187.
Nyíró József: A sibói bölény I—II. kötet	200.
Broechi: A meghódított élet	231.

az UJ KELET könyvosztályában.

Megnyitó verseny 1 élő galambra. 1. Dan Romul 8—7. 2. Cap. Campianu 8—6 Kolozsvár. 3. Pop Jonel 8—5 Kolozsvár.

Főverseny 12 élő galambra. 1. Bohus Zsigmond báró 14—13 Arad. 2. Ing. Briza Ferenc 14—12 Marosvásárhely. 3. Pop Jonel 14—11 Kolozsvár. 4. Cap. Campianu 14—10 Kolozsvár.

Poule 1 élő galambra. 1. Báró Bohus Zsigmond 6—6 Arad. 2. Oltean Sabin 6—5 Szászrégen.

Poule páros élő galambra. 1. 2. Pop Jonel—báró Bohus Zsigmond 1—1.

Poule 1 élő galambra. 1. Oltean 5—5 Szászrégen.

Poule 1 élő galambra. 1. Oltean Gábor 4—4 Szászrégen. 2. Mikola András 4—3 Nagybanja.

Poule 5 agyag galambra. 1. Franco 5—5.

Poule 5 agyag galambra. 1. Báró Bohus Zsigmond 11—10 Arad.

Második nap

Megnyitó verseny 5 agyag galambra. 1. Báró Bohus Zsigmond 5—5 Arad. 2. Ing. Briza Ferenc 16—15 Marosvásárhely. 3. Mikola András 16—14 Nagybanja.

Főverseny 25 agyag galambra. 1. Báró Bohus Zsigmond 25—24 Arad. 2. Moldovan Gligor 40—36. 3. Frankó János 40—35. 4. Ing. Briza Ferenc 30—25.

Poule 1 élő galambra. 1. Báró Bohus és Mikola 6—6.

Vigadjijert való küzdelemben: 1. Voith Miklós 15—14. 2. Moldovan Gergely 15—13. 3. Dan Romeo 15—13.

A nyerteseken kívül igen szép produkciókat nyújtottak: Pulca rendőr-inspektor és Hodis (Kolozsvár).

Az Univerzitatea országos teniszversenyének elmaradt ifjúsági döntőjét ma játszották le utólagosan és az ifjúsági bajnokságot Simon Endre (Hagibbor) nyerte meg.

KÖZGAZDASÁG

Európa és Amerika nagy tőzsdéin jegyezni fogják a jövótételi kölcsönt

Páris, június 10. A párisi konferencia négytagú szerkesztőbizottsága, a mely az első Young-kölcsön kibocsátásának szabályozására ült össze, tegnap este megegyezett. Kommunikát adtak ki, amelyekben közlik, hogy a konferencia szövegét kedden délelőtt tíz órakor be fogják terjeszteni aláírásra. A következő szerződésekről van szó: Külön szerződés az összes kibocsátó konzorciumok és a német birodalmi kormány között, együttes szerződés a kibocsátó konzorciumok és a baseli fizetési bank között. Ezen utóbbi szerződés megállapítja azokat a kvótákat, amelyek az új szóba jöhető piacokon kibocsátott kölcsönökre vonatkoznak. továbbá főszerződés a kibocsátó konzorciumok, a nemzetközi fizetési bank és a német birodalmi kormány között.

Mint jól értesült körökből jelentik, a Young-kölcsön kibocsátásában részeseül bankszindikátusok közvetlenül a kibocsátás után javasolni fogják a kölcsön jegyzését különböző tőzsdéken. A német bankszindikátus a berlini és a frankfurti tőzsdékre való bevezetést tette kiltatásba. Svájcban a zürichi és a genfi tőzsdén fogják jegyezni a Young-kölcsönt. Hollandiában, Amsterdamban és Rotterdamban, Skandináviában, Stockholmban, Dániában, Kopenhágában, Franciaországban a párisi, lyoni és nancyi tőzsdéken, Olaszországban pedig Rómában és Milánóban.

Az Egyesült Államokban valószínűleg az összes nagyobb tőzsdéken fogják jegyezni a jövótételi kölcsönt.

Amerika világgazdasági hegemoniája

Berlin, jun. 10. Dr. Wilhelm Külz, volt német birodalmi miniszter, a napokban érdekes előadást tartott az amerikai világgazdaság hegemoniájáról.

— Aminthogy a háborút Amerikának a hadviselő államok közé való belépése döntötte el, — kezdte — úgy most, a világgazdaság válságában is Amerikáé lesz az utolsó szó. Amerika az utóbbi években egyre intenzívebben vesz részt a világ pénzügyi problémáinak megoldásában. Amerikai magánbankok európai kihitelezései az újvilág politikai rezerváltsága ellenére olyan kapcsolatokat teremtett az Unió és Európa között, amelyek alól nem lehet egykönnyen feloldódni, hiszen Amerikának közvetlen érdekeiről

van szó.

— Amerika legfőbb érdeke egyébként, hogy Európa politikailag és gazdaságilag konszolidálódjék. Régebbi és újabb európai befektetéseknek biztosítására elemi szüksége van Amerikának, ahol a dollár diktálja a politikát.

— A kérdés: menjen-e Európa Amerika ellen, vagy menjen együtt Amerikával. Ez a kérdés fogja eldönteni a világgazdaság sorsát. A háboru előtt a világgazdaság legnagyobb és legjelentősebb piaca Anglia volt. A kormányzat a City tartotta kezében. Most azonban Wallstreet diktál és Európa minden országában a gazdasági körök szívesebben barátkoznak Amerikával, mint az angolokkal. Kétségtelen, hogy Amerika előkésíti a világgazdasági hegemoniát, amelyet Európa gazdasági életének vezetői nem hagyhatnak figyelmen kívül.

Autóbusz menetrend ★ MERA & COMP.

Érvényes: 1930 május 15-től

Simleu-Silvaniei—Zálu

Zálu—Simleu-Silvaniei

I N D U L				É R K E Z I K			
710	810	1230	18	45	1110	14	19
730	820	1250	18 20	11	1340	18	1840
810	910	1320	19	1030	13	18	
Zálu—Crasna—Ciucea				Ciucea—Crasna—Zálu			
645	13	18	Zálu	1330	19	8	
725	1340	1840	Vársolt	1340	1830	720	
745	1445	20	Crasna	1120	1815	7	
915	16		Ciucea	1005	17		
Simleu—Crasna—Ciucea				Ciucea—Crasna—Simleu			
710	14	1315	Simleu	12	1845	745	
735	1420	1335	Vársolt	1140	1830	720	
745	1445	19	Crasna	1120	1815	7	
915	16		Ciucea	1005	17		
Carei—Simleu—Zálu				Zálu—Simleu—Carei			
15	430		arei	1630	1030		
16	530		Tásnad	1530	930		
1745	7		Simleu	14	8		
19	815		Zálu	13	645		
	915		Ciucea	1005			
É R K E Z I K				I N D U L			

A szesztorvény végrehajtási utasítása további enyhítéseket tartalmaz a korcsmárosok javára. Közöltük, hogy dr. Fischer Tivadar képviselő meg szesztorvény megzavazása előtt inter-veniált Maniu Gyula miniszterelnök-nél a zsidó italmérok érdekében, hogy a törvény végrehajtási utasításánál ve-gyék figyelembe a szerzett jogokat. Maniu miniszterelnök akkor igéretet tett, hogy dr. Fischer előterjesztését figyelembe fogja venni olyan mérték-ben, amint azt a párt programjával összeegyeztethető. A Zsidó Parleme-ni Klub az illetékes minisztériumtól ma azt az értesítést kapta, hogy a szesztorvény végrehajtási utasítás-ban dr. Fischer javaslatait teljes egé-szükben honorálni fogják.

A hitelező védegyetek nemzetközi kongresszusának határozatai. Közöltük az Uj Kelet, hogy Bécsben a napok-ban véget ért a hitelező védegyetek nemzetközi kongresszusa. A kongresszus néhány határozati javaslatot fogadott el, amelyek közül érdekesebbek a következők: A hitelező védegyetek kötelezése közreműködni a nemzetközi hitelvédelem fejlődésén. Meg kell teremteni egy permanens közpon-ti hivatalt nemzetközi jelleggel, amely az összes hitelvédő egyesületek rendelkezésére álljon sürgős esetekben. Az áruhitelezők védelmét meg kell sz-lárdítani és az állami kereskedelm-szerződéseken tisztázni kell a válasz-tott bíróságok nemzetiségének kérdé-sét. Egy javaslat követeli a fizetés-képtelenségi eljárás kölcsönös elismerését, nemzetközi megállapodások alap-ján. Az utolsó határozati javaslat a nemzetközi fizetesképtelenségi sta-tisztika kiépítését követeli.

Nagyarányu munkáselbocsátások a német vas- és acélművekben. Essenben jelentik: Az A. G. Hoesch-féle essen-vas- és acélművek a rendkívüli kedve-zőtlen konjunktura következtében el-határozták, hogy újabban ismét eze-kétszáz munkást bocsátanak el. Ennek megfelelően bizonyos arányban tisz-tviselőket is leépítenek. A gyárüzem már hónapok óta egyetlen komoly me-rendelést nem kapott.

Meghosszabbított a nemzetközi nyersacélkártyát. Párisból jelentik: nemzetközi acélkártyát ideiglenesen a év december 31-ig meghosszabbítottá azzal a feltétellel, hogy a nemzetköz-elárúsító szövetkezetek július 31-ig beszervezik. Ha ez nem történne meg akkor a meghosszabbítás is hatályon kívül marad.

Hatalmas gyapottröszt alakul Angliában. Londonból jelentik: Az angol Lancashire Cotton Corporation kez-dményezésére nagy gyapottröszt fo-rnak alakítani Londonban. Eddig ezt a célra már 3.437 millió fontsterlin-gyűlt össze. A tröszt következtében a angol gyapotszövedék egyetlen irány-tás alá kerülne. Az európai piacok, sőt a tengerentúli piacokat is erősen befolyásolni fogja ez az új angol alakulat.

A Linoleum-tröszt óriási nyereséget. Zürichből jelentik: A Contin-tale Linoleum Unio Zürichben a napokban tette közzé az elmúlt üzleti évről szóló jelentését. Ebből kiderül, hogy a tröszt tiszta nyeresége szá-ma leírás után 5.99 millió német márkán 8.62 millióra emelkedett, ami körül-bül 50 százalékos emelkedésnek fe-lül meg. A tröszt fölemelte alaptőkéjét a millióról 60 millióra és 15 százalékos osztalékot fizet.

Tíz nappal meghosszabbították román-német kereskedelmi szerződés megkötésére nyújtott határidőt. A kormány 10 nappal meghosszabbította Németország számára a román-német kereskedelmi szerződés megkötésére nyújtott határidőt, amelynek lejárt után a vámtarifában foglalt kedvezményes tételek nem alkalmazhatók.

Földregés az Eufratesz törökországi partvidéken. Londonból jelentik: Konstantinápolyból jelentik, hogy az Eufratesz törökországi partvidéken földregés volt. Közlebbi részletek okozott károkról még nincsenek.

BENAMY: „KAJUT”. (Teljes kiadás) Ára 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

XIII ÉVF. Cluj—Kolo-junius 12 5690 ÉV -

Az Uj Kelet az és bányai zs nap Cikkeink utáni forrás megjelölés Kéziratokat nem és megőrzésükre

Bucuresti-Buk Uj Kelet tudósít-varta a főváros nye a válság me politikai pártok zett abban, hogy megkapja a kormány megbízatást. A néhány pártvezet-rály. Délelőtt 11-gadta Mihalache után annyit mon-mányt ajánlott hogy kik ezek a megmondani. Ut-jelent meg a kir-ségére való hiva-halasszák holnap

Pontban 12 ó-ra fogadta kihallga-hallgatás ezuttal-órát tartott s vette, hogy Mani-nált minisztereln-királyi palotát. Maniu eltávozot-a politikusok és serege várakozot-dések valóságos-ra. Maniu rendk-távozott a király-sekre csak rövid

— Öfelsége kö-velem, hogy eng-nőknek deználn-illetőleg azonban-nak adott kifeje-a megbízatást e-kértem, hogy p-zottságának tag-sam.

A délutáni óra-raszpárt vezerei-öt órakor újra-Károly királyn-kodott Maniu h-palotából való-reája várakozók-nökké való dezig-fogadta.

A fővárosban-jedt el a hire a-deznált minisz-den érdeklődés a-pontosult, hogy Maniu Gyula k-Maniu Gyula k-mönzte a párt-h-mánylista beny-kot kért, mert-vanságait csak-ha előbb megv-vezetőivel. Kár-

Maniu e kíván-Maniu e királyi audien-elnökségi palotá-zeti-parasztpárt-Maniu jelentést-zottságnak két-ményéről, amely-vedélyes vita ve-Ez alatt Káro-palotában kihall-földi sajtó képve